UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

multo magis verũ erit hoc, ꝙ modus adiectus legato
52 per hæredes illius adimpleri valeat, quia † plus vitiat conditio, quam modus, vt voluit Alex. in l. impoſſibilis. ff. de verb. ob. & ad propoſitum dicit Bal. in l. ſi plures in ante pen. col. in verſi. inſuper quærit Petrus. C. de conditio. inſert. ꝙ qñ modus adiectus legato eſt talis, qui de facto poſſit adimpleri per hæredes legatarij, ad eos tranſit legatũ, & modus. ¶ Nõ obſtat tex. in l. legatum. C. de cond. inſer. vbi per mortem legatarij dicitur deficere conditio, & legatum, quia rñdetur illum loqui de conditione, cuius implementum tranſire non poteſt ad heredes legatarij, vt eſt conditio illa, lego tibi centum, ſi nupſeris Titio, nam per mortẽ Titij deficit cõditio, & cõſequenter cõditio adimpleri nõ põt per heredem, vt de ſe patet, & probatur ex ijs, quæ voluit Bal. in d. l. ſi plures in antepen. col. in prin. ¶ Vltimo non ꝯdicit, ꝙ ex quo legatarij viuo Alexãdro ſciuerunt legatum ſibi factum, & conditionem adimplere potuerunt, ipſis imputãdũ eſt, & ideò quo ad ipſos conditio haberi dẽt pro defecta. l. hæc conditio la 2. ff. de cond. & dem. & facit id ꝙ voluit gl. in c. vnico, ne ſede vacan. in 6. Cyn. & Bal. in l. ſi plures in 5. q. C. de cõditio. inſert. Quia pro rñſione dici põt, ꝙ legatarij nõ habuerunt notitiam de ipſo legato, vel ſaltem de conditione adiecta legato, niſi poſt mortem Alexandri quibus in hoc credendũ eſt. Secundo poſito, quod etiam ſciuiſſent legatum, & conditionem, ex quo nec expreſſe, nec tacite dicitur adiectum tempus, infra quod eſſet adimplenda conditio, quandocunq;, & ſemper ad finem cõſequendi legatũ potuit conditio impleri. l. conditionem. ff. de cond. & dem.
53 † Et ideo in hoc articulo Cyn. in d. l. ſi plures in 5. q. C. de condi. inſert. in fi. 3. col. poſt Petrum diſtinguit, ꝙ aut tempus eſt taxatum, & vltra illud tempus conditio impleri non põt, & hic nõ eſt caſus noſter, aut tẽpus non eſt taxatum, infra ꝙ debeat impleri cõditio, & tunc ſi conditio eſt adimplenda non per legatariũ, ſed per alium, vel alios, qñcunque poteſt adimpleri, & ſemper debebitur legatũ, quandocunq; cõditio erit impleta, d. l. conditionum & iſte eſt caſus noſter, quia conditio erat adimplenda nõ per legatarios, qui nullas habebant rationes cum Alexandro, ſed per Alexandrum, & alios de Freſcobaldis: Aut conditio erat adimplenda per honoratum, & legatarium, & poterat adimpleri ſine onere, & ſumptibus, & tunc conditio debet adimpleri, cum ipſe legatarius poteſt, alioquin habetur pro defecta, & ita procedat cõtrarium, vt in d. l. hæc conditio, ſi vero non poterat adimpleri ſine onere, & ſumptibus, & tunc non eſt ſtatim adimplẽda, ſed differri, & deliberari ſemel, & iterum dẽt l. hæc cõditio la j. ff. de cond. & dem. l. ſi quis ita. ff. de hæredib. inſt. l. j. de cura. bon. dand. ſed in caſu noſtro cõditio adiecta nõ erat facilis, nec ſine onere, & ſumptibus poterat adimpleri, ergo potuit quandocunq; impleri. Et ex prædictis omnibus etiam apertiſſimè colligitur, ꝙ teſtes ſup articulis productis à parte aduer-
54 ſa non ſunt examinandi, † quoniam & ſi probarent ꝯtenta in capitulis, tñ talis probatio nõ prodeſſet parti aduerſæ ad victoriam, & fruſtra fit, quod factũ non releuat. l. hæc ſtipulatio. §. diuus. ff. vt lega. nom. cauea. l. aliquando. §. ſub conditione. ff. ad velleia. ca. 2. & ibi Io. And. extra de probatio. Reliqua ſuppleat excellentia do. ac iuſtiſſimi Iudicis. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Ablatiui abſoluti conditionem continent, & ſuſpenſiuam n. 19.*
2 *Donec quoſq;, quandiu, & ſimiles dictiones conditionem faciunt reſolutiuam, & quando, & num. 20.*
3 *Et adiectæ legato, ſeu diſpoſitioni ſeruitutis perſonalis, vt eſt vſuſfructus, ipſo iure extinguunt, & reſoluunt, ſi conditio defecerit, vel impleta non fuerit.*
4 *Mulier vſufructuaria relicta, ea dotes ſuas nõ repetẽte, & nec dotes ſuas ñ repetierit, quã primũ repetijt, ipſo iure ... fructu cadit, fructusq; oẽs à die contrauentionis reſtituat.*
5 *Vxor, cui fuit factum legatũ, donec dotes ſuas nõ repetierit, ... to nõ priuatẽ, petẽdo illas extraiudicialiter, & ad ... tionem accipiendo: Nec ſi ad commodum filij hæredis, & ... eius conſenſu illas exigi fecerit nu. 7. Contra nu. 15. & 24.*
6 *Conditiones voluntariæ ſunt formaliter, & propriè ...*
7 *Cum, & Donec, & attenta mẽte diſponentis, conditionem ... nõ important, ſed ſolum quoad verba, & ideò in huiuſmodi conditione mens potius, & effectus, quam verba attenditur.*
8 *Alienatio propter neceſſitatem æris alieni contra ... toris facta non videtur.*
9 *Hæredes ea, quæ pro ſatisfaciendo creditoribus hæreditarijs ... cta fuerunt, tanquam vtiliter geſta rata habere debent.*
10 *Proteſtatio facta à matre filij hæredis negocia gerente ... deſt quo ad iura ſua, maximè ſi filius proteſtationem ...*
11 *Vxor, cui alquid à marito legatum ſit ſi non tranſierit ad ſecunda vota, neque dotes ſuas exegerit, cedendo iura ... bus, legatum non amittit: quod declaratur num. 25.*
12 *Dos repeti quando dicatur.*
13 *Filio, non obſtante relicto vſusfructus ominium bonorum à patre vxori, aut alteri facto, integra legitima debetur.*
14 *Alienatio rei dotalis filio tantũ, & nõ ſubſtitutis ... per fideicommiſſum affert damnum.*
15 *Vxor, cui fuit factum legatum, ea non repetente, & donec non repetierit dotes ſuas, legato priuatur, etiam ſi ab hærede ... uente, & ſciente dotes recipiat.*
16 *Legatũ cõditionale non dẽtur legatario, niſi cõditione adimpleta.*
17 *Conditio negatiua poteſtatiua quomodo adimpleatur.*
Cautio Mutiana ad quid, & propter quid fuerit introducta ... non præſtita quid operetur.
18 *Notarius à ſponte dante ſalarium accipiens in pœnam ...*
19 *Legatum factum vxori, ea nõ repetente dotes ſuas, & donec dotes ſuas non repetierit, ſub duplici conditione negatiua ... ſpenſiua, & altera reſolutiua factum dicitur, & ... quomodo vxori dicatur acquiſitum.*
20 *Conditio reſolutiua legatum ab initio purum præſupponit ... euentu ipſo iure reſoluit: Secus eſt in conditione ſuſpenſiua.*
21 *Legatum eſſe conditionale, & eſſe purum ex euentu ... ditionis reſoluendum, differunt.*
22 *Legato facto ſub cõdõne negatiua poteſtatiua, ſi Legatarius ... tionẽ mutianã, & eo mõ, quo de iure p̃t, cõdõnẽ nõ impleuerit ... ctus, quos de facto percepit, hæredibus, ſeu ſubſtitutis ...*
23 *Teſtatore relinquente vxorem vſufructuariam omnium ... rũ, ſi, & donec dotes ſuas non repetierit, & illi mãdante, ... bonis teſtatoris creditoribus ſolueret, vxor de bonis ſuis ... bus, illa ad hunc effectum alienando, ſoluere non poteſt ... teſtator debita ſolui ſimpliciter mandaret.*
25 *Hæres iudicialiter ſine dolo procedendo ſubſtitutis præiudicat. Secus extraiudicialiter contrahendo.*
26 *Interpretatio ea in dubio fit, q̃ mẽti, & uolũtati teſtatoris ...*
27 *Cedere actiones, & exigere differunt.*
28 *Dos in pecunia cõſiſtẽs data marito, & in uita illius, & ... tem in dñio viri eſſe dr̃, & poſt ſolutũ matrimoniũ ...*
29 *Qualitas in actu requiſita debet cum ipſo actu ... terum ſufficit.*
30 *Qualitas ſubiectum, cui adijcitur, reſtringit.*
31 *Fundamentum intentionis ſuæ ſemper probandum eſt.*
32 *Conditio dotis non repetendæ legato vxoris adiecta partim impleta, & partim non, an faciat legatum pro parte deberi.*

EPITOME.

VXOR relicta à marito vſufructuaria omnium bonorum, ipſa ſtante vidua, & vitam vidualem, & honeſtã ſeruante, & dotes ſuas non repetente, & donec dotes ſuas non repetierit, cũ onere ſoluẽdi de ... teſtatoris omnia debita ipſius teſtatoris, & lega... ſtõ facta, ſi vxor ipſa conditionẽ p̃dictã ſaltẽ p...

[...]am cautione non adimpleuit, ei vſusfructus relictus
[...]n debetur: Et ſi eadem creditū ſub nomine teſtato
[...]s deputatum pro reſtitutione dotium ipſius vxoris
[...] parte exegit, ſeu alienauit pro ſatisfactione debi-
[...]um iuxta eius aſſertionē de voluntate filij hr̄dis in
[...]ag non ꝯuenire promiſit, & proteſtatus fuit vnà
[...]are, ꝙ ex huiuſmodi exactione, & alienatione
[...] ipſi matri aliquod præiudiciū fieri quoad lega
[...] vſusfructus, & dotes ſuas integras, ipſa vxor, tan-
[...] ꝯuenerit voluntati teſtatoris, nō pro parte ſolum
[...]a dotes exegit, ſeu alienauit, ſed in totū à prædi
[...] legato vſusfructus cecidiſſe dicitur, qđ poſt mor-
[...] hæredis debetur ſubſtitutis vnà cū fructibus
[...] mortis eiuſdem filij perceptis.

CONSILIVM XXIX.

SERVATO ordine dubiorū, quæ in fa-
cti narratione ꝓpoſita, & deſcripta reperio,
Primū eſt, Vtrū domina Magdalena, q̄ ab
Alexandro marito vſufructuaria, ipſa ſtāte
[...] vitā vidualē, & honeſtā ſeruāte, & dotes ſuas
[...]mente, & donec dotes ſuas nō repetierit, oīum
[...] relicta fuit, cū onere tn̄ ſoluendi de bonis di-
[...] omnia debita teſtatoris, & legata in teſtō
[...] ꝑ ſatisfactione aliquorū debitorū, vt aſſe-
[...]orum creditū, quod erat ſuper monte
[...] noīe dicti teſtatoris ꝑ reſtitutione do-
[...] Magdalenæ de volūtate filij hr̄dis inſtitu
[...] illud alienauerit, ab vſufructu ſibi lega-
[...] dicat? Hanc qōnē in diuerſis locis à ſcribē
[...]atā inueni, ſed diuerſimodè, vt colligitur
[...] Ang. & Pau. de Caſt. in l. amplius non pe
[...] hab. & Bal. in l. j. C. de leg. & Pau. Caſt. etiā
[...]5. In Chriſti noīe amen, legatū prædictū in
[...] illius aūt declaratione prius ſciēdum eſt ꝙ
[...] legatū vſusfructus dictę dn̄ę Magdalenę factum
[...] modale, † ſed ſub diuerſis ꝯditionibus copula
[...]ptū, vt primo innuūt verba illa ablatiui abſo-
[...] ſtāte vidua, & vitā vidualē, & honeſtā ſeruante,
[...] ſuas nō repetēte, q̄ verba ablatiui abſoluti cō
[...] ꝯtinent l. à teſtōre ff. de ꝯd. & dem. Bar. in l. j. eo.
[...]ndo hoc ēt ꝯſtat ex illis verbis, & donec dictas
[...] ſuas n̄ repetierit, q̄a † iſtæ dictiones donec, quo-
[...] quamdiu, & ſimiles ꝯditionē faciunt, vt notabili
[...] probat l. pr̄ ſeuerinā §. fideicōmiſſa ff. de ꝯdi. & de-
[...] in prin. ff. de ſeruit. ti. gn̄ali, quicquid dixerit gl.
[...] in l. j. C. de leg. qm̄, vt colligit ex verbis Bar. in d.
[...] ꝯd. & dem. in fi. 4. col. cū ſeq. vbi pulchre diſtin
[...], qn̄ hmōi dictiones ad limitationē diſpoſitionis
[...]bulæ apponuntur, vt diſpō duret, & reſoluat ꝑ
[...] alicuius caſus, ſeu facti, tūc ꝯdōnē faciūt reſo
[...], † quæ ſi fuit adiecta legato, ſeu diſpōni ſeruitu-
[...]nalis, vt eſt vſusfructus, dr̄ ipſo iure diſpōnem
[...] extinguere, & reſoluere, ſi illa defecerit, &
[...] minime fuerit l. ambiguitatē C. de vſufr. vt
[...] ꝯcludit Bar. in d. l. j. in 5. col. & ēt in l. ſi filius §. qn̄
[...] ff. ad tertul. & hic vr̄ caſus noſter, in quo ſi
[...], ꝙ ꝯditio adiecta legato vſusfructus facto p̄ſa
[...] Magdalenæ defecerit, ex eo, q̄a dotes ſuas, du
[...] vſufructu, exegerit, vel petierit, proculdubio erit
[...], ipſam ab vſufructu ſibi relicto à die, quo
[...], cecidiſſe, cū ipſe vſusfructus à die petitio-
[...] ipſo iure extinctus, & reſolutus ꝑ prædicta;
[...] ea, quę voluit. Pau. de Caſt. loquens de con
[...] reſultante ex illis dictionibus, donec, quam-
[...] vſquequo, in cōſi. cccxlix. alias 451. lib. j. & quā-
[...] Bal. in d. l. j. in fin. j. col. C. de leg. dicat, quod iſtæ di-
[...] principaliter denotant tempus, & ſecundario
[...] conditionem, vt dicitur de dictione cum, & probatur

in d. l. j. iunctis no. per Bar. in d. l. j. in 3. col. tn̄ debet in-
telligi, vt colliḡ ex ijs, quæ voluit Bar. in d. l. j. in 5. col.
ꝯditionē videlicet ipſo iure extinctiuā, & reſolutiuā
importare, qn̄ illa diſpōni vſusfructus adiecta reperiꝰ,
4 vt fuit in caſu occurrēti: Quo fit, † vt ipſa dn̄a Magda
lena abinde citra, quo ipſa ꝯ̄uenit volūtati teſtatoris
dotes ſuas exigēdo, cogi poſſit ad reſtituendū fructus,
& redditus bonorū hr̄ditatis, quos à die ꝯ̄uentionis ꝑ
cepit. arg. l. hæres meus §. q̄ pōt, & ibi Bar. ff. de ꝯdi. &
dem. l. cū filius §. qui mutianā ff. de leg. 2. vbi in termi-
nis hoc probaꝰ, & facit tex. cū ibi no. in l. cōmiſſa ff. de
publica. & c. cū ſm̄ de heretic. in 6. ¶ His pręſuppoſi-
tis, ad veritatē principalis dubij deuenio, in quo videre
tur ſanè primo aſpectu dicēdū, dn̄am Magdalenā non
ꝯ̄ueniſſe volūtati teſtatoris, qm̄ in ꝯditionibus primū
locū obtinet volūtas teſtatoris l. in ꝯditionibus primū
ff. de ꝯdi. & demō. ſed qn̄ teſtator vſumfructū reliquit
vxori ſub illa ꝯdōne negatiua, ſi dotes ſuas nō petie-
rit, voluit ipsā teneri ad ſatisfactionē oīum creditorū
hæreditatis, ergo voluiſſe vr̄, ꝙ dotes nō deberet, nec
poſſet repeteret, niſi hoc feciſſet, vt ſatisfaceret credi-
toribus, q̄bus oīno voluit dictā dn̄am ſatisfacere de-
bere, ſed ipſa nomē debitoris, qđ erat ſuꝑ monte de-
ſtinatū pro reſtōne dotiū ſuarū, vēdidit, ſeu alienauit
in alias perſonas trāsferēdo pro ſatisfaciēdo credito-
ribus, & ſoluendo æs alienū, ergo nō debet dici ꝯ̄ue-
niſſe volūtati, & diſpoſitioni teſtatoris, ſed illi paruiſ-
5 ſe. ¶ Secūdo † ex quo ipſe teſtator voluit vxorē habe
re oīum bonorū vſumfructū, ſi nō repetierit, ſeu non
exegerit dotes ſuas, & dones illas nō repetierit, & ipſa
poſtea iudicialiter ab inuito illas dotes non exegerit,
nec petierit, ſed extraiudicialiter, volēte, & cōſentien
te hr̄de, illas acceperit, vt ſatisfaceret creditoribꝰ filij
hr̄dis, certe vr̄, quod illa cōdō nō defecerit, nec illi ꝯ̄-
6 factū fuerit, quia † condōnes voluntariæ formaliter,
& propriè ſunt adimplēdæ, qn̄ ſic poſſunt adimpleri. l.
mœuius l. qui hæredi ff. de cōd. & dem. Bar. in l. Gallus
§. & quid ſi tm̄ ff. de lib. & poſth. Sed propriè, & forma
liter quid dr̄ peti, qn̄ in iudicio petitur, & ab inuito ex
torquetur l. amplius nō peti. ff. rem ra. hab. ergo & c. &
iſtā opi. ꝙ vxor nō dicatur priuata legato, qn̄ ad inſti-
tutionē hæredis dotē accepit, ſequitur Pau. de Caſ. in
d. l. amplius non peti, & in ꝯſi. 225. in Chriſti noīe & c.
7 legatū prædictū. in 2. vol. ¶ Tertio † ſicut dictio cum
principaliter denotat tp̄s, ita dictio donec, vt voluit
Bal. in l. j. in j. col. in fi. C. de leg. ſed ſi dictū fuiſſet, cū pe
tierit, hæc verba proprie nō importarēt condōne, attē
ta mente, ſed ſolū quoad verba l. ſi decē cum petiero.
ff. de verb. obl. & ibi Bar. ergo idē dicendum eſt de illis
verbis, donec petierit: Ex quibus infertur, ꝙ in iſta cō-
dōne donec petierit, ſeu donec nō petierit; potius dēt
attendi mens diſponentis, & ſic effectus, quam factū,
& verba: Sed de mēte teſtatoris, qui appoſuit condō-
nem prædictā, fuit, vt dos peti nō poſſet ab vxore, quæ
hoc faceret lucri ſui cā, ſed vt ex illa hæres filius vtili-
tatē, & cōmodum interim perciperet, vt eſt de mēte
Bar. in auth. hoc locum circa fin. C. ſi ſecund. nupſerit
mul. & in caſu occurrēti vxor exegit, ſeu exegi fecit
dotales pecunias ſuꝑ mōte poſitas ad cōmodum filij
hr̄dis, videlicet, vt ſatisfieret creditoribus hr̄ditarijs,
prout ex inſtr̄is in proceſſu deductis colligitur, & hoc
etiam facit vxor de volūtate Petri Antonij hr̄dis in-
ſtituti; ergo attenta mente teſtatoris vxor vſufructua-
ria nō dr̄ ꝯ̄ueniſſe mēti illius, nec vtilitati ipſius filij hr̄
dis: & poſito ꝙ aliquod p̄iudiciū inde potuerit ſequi
tamen ex quo filius conſenſit, & promiſit non cōtra-
uenire, profectò non debet iſtud damnum eſſe in con
ſideratione, quoniam fauori ſuo filius potuit renun-
ciare l. ſi quis in conſcribendo C. de pact. l. fi. §. pe. in fi.
ff. ad velleia. cum ſimil. & in terminis noſtris hoc vo-

luiſſe videntur Bal.in d.l j.C.de lega.& Ang.in d.l.am-
8 plius non peti;& † optimè facit tex.in l.fideicõmiſſa.
§.ſi rem ff.de lega.3.vbi non videtur contra mentẽ te
ſtatoris alienatum, quãdo propter neceſſitatem æris
alieni facta fuit alienatio l.pater filium in princ.& ibi
ſcribentes ff.de lega.3.¶ Quarto ꝯſiderandum eſt,ꝙ li
cet de conſenſu,& voluntate dictæ do.Magdalenę pe
cuniæ dotales poſitæ ſuper dicto monte fuerint exa-
ctæ ad finem prædictũ, vt conuerterentur in ſolutio-
nẽ,& ſatisfactionẽ æris alieni hr̃ditarij,& nõ ad vtili-
tatẽ dictę do.nec vt ſibi ſatisfieret de dotibus,ſuis,vel
earum parte,tñ accedit ad hæc,vt dictũ fuit,ꝙ iſta.do.
iſtud fecit de voluntate & ꝯſenſu Petri Antonij filij,
& hæredis,ꝗ præuenit factũ matris,& promiſit,prote
ſtatuſq; fuit, ꝙ ex huiuſmodi exactione noluit aliqđ
præiudiciũ fieri debere dictæ do.quoad legatum vſuſ-
fructus,immo voluit,quod ipſa do.non obſtante hu-
iuſmodi exactione,vt s̃.facta,omnino deberet reſtare
& reſtaret creditrix ipſius Petri Antonij integraliter
omniũ dotiũ ſuarũ,& de illis poſſet ſe reualere ſuper
bonis,& hęreditate d.Alex.teſtatoris:& hæc oĩa fecit
dictus Petrus Antonius in caſu, quo dictũ creditum,
quod erat ſuper dicto monte,eſſet alienatũ,& eroga-
tũ in vtilitatẽ hæreditatis d.Alex.pro qua do.Magdal.
abſente,& eius noĩe notarius, vt publica pſona, eue-
niẽte caſu,quod ipſa do.Magdal.dictum creditũ, vt s̃.
alienauerit, ſtipulatus fuit &c. prout inſtr̃o publico
continetur:Ex quibus apparet primo,ꝙ effectualiter
& verè loquẽdo dotes dictæ do.non fuerũt alienatæ,
nec exactę, cũ adhuc ipſa pro ſuis dotibus integrali-
ter ſit cauta ſuper bonis hæreditatis d.Alexandri;& ſi
quid factum videatur in ꝯ̃rium per alienationem,ſeu
exactionem dicti crediti poſiti ſuper monte,omne il
lud factum non cenſetur ad vtilitatem ipſius do.Mag
dalenæ,ſed hæredum,& aliorum fideicõmiſſariorũ,
ſeu ſubſtitutorum præfati Alex. teſtatoris in ſoluen-
do,& ſatisfaciendo creditoribus hæreditarijs,quibus
neceſſe fuit ſatisfacere ẽt inuitis dictis hærede,& ſub-
9 ſtitutis,† qui etiã ſi nõ cõſenſiſſent,tñ predicta tanquã
vtiliter geſta hẽre rata tenerent,ar.l.hr̃s viri,& ibi Ca-
10 ſtren.ff.de neg.geſt. Item, † proteſtatio facta à matre,
& à filio hr̃de,vt s̃. approbata dẽt prodeſſe matri exi-
gẽti,& ſoluẽdi onera hr̃ditaria prout ſibi iniũxit teſta
tor,arg.l.neſennius,& l.qui aliena §.quãquã ff.de neg.
geſt.ibi quanquã mater filij negotia ſ̃m patris volun
tatem pietatis fiducia gerat,& facit l.ſi pupilli §.ſed ſi
quis,& in l.põponius §.& quẽadmodũ,l.debitor meus
& l.ſoluẽdo cũ ſim.ff.eo.tit.Secũdo conſtat ipſam do.
illud non feciſſe vltro,& animo cõſequẽdi partẽ dicta
rũ dotiũ ſuarũ,ſed potius inuitatã,& perſuasã à d. Pe-
tro Antonio hęrede,pro cõmodo,& vtilitate ſola ip
ſius,& hr̃ditatis, & nõ præfatæ do. Magdal.quo caſu
ſuccedit id,quod in terminis noſtris voluit Bal.in d.l.
j.in vlt.col.C.de lega.videlicet ꝙ dicta do.nõ dicat̃ à le
gato vſusfructus ſibi facto cecidiſſe,qđ valde æquũ,&
iuſtũ vr̃.¶ Quinto ad fauorẽ d.do.Magdalenæ optimè
11 facit id,† qđ voluit Bar.in d.auth.hoc locũ in vlt.q.cir
ca fi.vbi in terminis qõnis noſtræ,qñ maritus aliqđ le
gauit vxori,ſi nõ trãſiuerit ad ſecũda vota,& non exe
gerit dotes ſuas, ſi ipſa alteri ceſſerit iura, & actiones
ſuas ſuper dote nõ dr̃ ꝯ̃ueniſſe,nec legatũ perdit,qm̃
cedẽdo nõ vr̃ proprie exegiſſe,nec ꝓpriè feciſſe ꝯ̃ ver
ba teſtatoris;ſed in terminis noſtris ipſa do.Magdal.ꝯ-
ſtituendo ꝓcuratorẽ ad exigẽdũ dictas pecunias poſi
tas ſuꝑ monte ad effectũ,vt ſolueret̃ æs alienũ hæredi
tariũ,quod ex iuſſu teſtatoris ſoluere tenebat̃,propriè
nõ dr̃ dotes ſuas petijſſe, nec exegiſſe, cũ ius integrũ
repetẽdi dictas dotes in bonis dictæ hęreditatis ex pro
miſſione facta per Petrum Antoniũ adhuc ꝯpetat, &
duret ipſi do. Magdal. ergo legatum vſusfructus illæ-

ſum ſibi remanet, nec ab eo dẽt dici cecidiſſe. [illegible]
dubio hæc interpretatio faciẽda eſt, vt colligit̃ [illegible]
quæ voluit Bar.in d.auth.locũ cum ſim.¶ Sexto [illegible]
12 dr̃ dicta do.ꝯ̃ueniſſe proprie verbis teſtĩ,quia † [illegible]
petitur qñ vxori in bonis mariti deberetur,illi [illegible]
nis mariti exigẽdo,vt colligitur ex rubro cũ ibi [illegible]
Bar.ff.ſol.matr.in vlt.gl.iũct.l.doce ancillã.C.de rei [illegible]
dic.l.ſi repetẽdi.C.de ꝯd.ob cau.l.repetitio.C.de [illegible]
indeb.& in rub. cũ ibi not.ff.ſi cert.pet.ſed credi[illegible]
erat ſuper dicto monte,erat effectũ dictæ do.M[illegible]
tanquã ꝓpriũ rõne dotiũ ſuarũ, prout ex legib[illegible]
mõtis cautũ eſt,ergo quãuis ipſa illud credit[illegible]
uerit,vel in aliũ trãſtulerit,non tñ dici põt do[illegible]
petijſſe,& ꝯſequẽter volũtati teſtatoris ꝯ̃ueni[illegible]
ſtremo ex alienatione dicti crediti nullus alius [illegible]
poſſit dãnum prętẽdere,niſi Petrus Anto.filius [illegible]
13 do.& hæres præfati do.teſtatoris,† cui,nõ obſta[illegible]
cto relicto vſusfructus, integra legitima iur[illegible]
debebatur,vt habet̃ in authẽ.nouiſſima,& [illegible]
prioribus.C.de inof.teſta.Bar.in l.vxori me[illegible]
fru.lega.& plene dixi in c.Raynutius extra de te[illegible]
14 † fideicõmiſſarij aũt ſubſtituti à teſtatore dam[illegible]
quod pati nõ poterant,qa illorũ nõ poterat dici in[illegible]
reſſe alienatio dicti crediti dotalis rõne proprietatis,
cũ illud eſſet de bonis dotalibus, & nõ de hr̃ditarijs,
nec ẽt rõne vſusfructus, qui in totũ poſt mortẽ Petri
Antonij ad dictã do.pertinere,arg.no.p Bal.in d.auth.
hoc locũ,& Bar.in l.titia teſtõ.§.fi.ff.de lega.2.ſed Pe-
trus Antonius renũtiauit oĩ iuri ſuo,vt ſupra,ergo [illegible]
debent fideicõmiſſarij ſubſtituti poſſe agere,quo[illegible]
non dr̃ intereſſe ratione dictæ alienationis.¶ Præ[illegible]
ſis tñ,& alijs,quæ ad fauorem pręfatæ do.conſide[illegible]
poſſent,non aduerſantibus,contrarium in puncto [illegible]
ris verius eſſe ixiſtimo,ꝙ ipſa fuerit,& ſit ipſo iure [illegible]
uata dicto vſufructu, & à dicto legato cecidiſſe d[illegible]
qm̃ non obſeruauerit conditionem reſolutiua[illegible]
à teſtatore appoſitam, nec aliud quærendum [illegible]
vtrum cõditio illa reſolutiua vſusfructus a[illegible]
to euenerit,vt dixi s̃.in prin.ꝙ aũt euenerit,[illegible]
vſufructuaria petierit dotes ſuas,& ſic contra [illegible]
voluntati teſtatoris,ẽt quod eſſemus in caſu,q[illegible]
trus Antonius conſenſiſſet, & requiſiuiſſet ma[illegible]
ad alienandum dictum creditum, demonſtra[illegible]
15 mo,† qm̃ ſi ipſe Petrus Antonius hr̃s de cuius c[illegible]
do,& incõmodo agebatur ex alienatione, & nõ [illegible]
natione dicti crediti,do.Magdalenæ matri ſuę [illegible]
ctuariæ obtuliſſet ſponte dotes ſuas,renũciando [illegible]
cũq; iuri,& vtilitati,qđ,ſeu quã ex retẽtione dot[illegible]
tris cõſequi poſſet & ipſa dña illas à ſpõte dãte re[illegible]
ſet,nihilomin⁹ ꝯdõni illi,ſi nõ petierit dotes ſuas [illegible]
niſſet,& priuata legato diceret̃,qm̃ qui tenet nõ pe[illegible]
re,ſi ſolutionẽ à ſpõte dãte recipiat,ꝯ̃uenire cẽſe[illegible]
ad effectũ,vt in pœnã incidat,qm̃ factum,& no[illegible]
ctũ cõſiderare debemus,vt eſt text.no.in d.l.am[illegible]
nõ peti in vlti. verbis ibi,ſi uero ſolutas eſſet pe[illegible]
licet ſine iudicio & ſic ſine ꝯtrouerſia,cõmi[illegible]
latio &c.nã & hr̃s,ꝗ dãnatus eſt nõ petere,ſi [illegible]
feciſſet,ex teſtõ tenet̃;profectò hic tex.re[illegible]
melius nõ poſſet facere ad propoſitũ,ꝗ̃ fac[illegible]
nõ immerito Bart. ibi per illũ iſtud expreſſe [illegible]
terminis noſtris,nõ obſtãte,ꝙ ſolutio facta [illegible]
te,& offerente,illud.n.haberet locũ, & proc[illegible]
alio caſu,videlicet,qñ ei,ꝗ prius debitor erat [illegible]
tore factũ fuiſſet pactũ amplius nõ peti,nõ aũt in [illegible]
ꝓpoſito,vt ibi vult Bar.¶ Secũdo in caſu,de quo [illegible]
do.Magd.vſumfructũ ſibi ſub ꝯdõne illa,ſi dote[illegible]
nõ repetierit,relictũ ꝯſequi nõ põt,qa vltra ꝙ i[illegible]
ditũ poſitũ ſuper d.monte,quod dicebat̃ eſſe p[illegible]
tis ſuæ,cũ effectu fuerit ꝯſequuta,illud exige[illegible]
alienãdo,& ſic ꝯditioni ſibi appoſitæ ꝯ̃uenerit [illegible]

ſta, dico, ꝙ nullo modo ipſa potuit dictum legatũ
uſufructus etiam ab initio in totum, vel pro parte cõ
...ſed dictus vſuſfructus tanquã ſemper conſolida
...proprietati bonorum hæreditariorum ad hęredẽ
...ceſſiuè poſt illius mortem ad ſubſtitutos perti-
...debuit, & ſi virtute dicti vſusfructus ipſa dña ali-
...vita hr̃dis percepit, & ꝯſequuta fuit, ipſi hære-
...tuto, ſeu hr̃dibus ſuis, quæ verò percepit poſt
...m dicti hæredis, ſubſtitutis, & fidei cõmiſſarijs
...liter reſtituere tenetur quoniam negari non
..., quin dictum legatum vſusfructus dicatur relictũ
...onditione negatiua, illa videlicet, ſi non repetie
...tes ſuas, vt clarè innuũt verba teſtĩ. iunctis ijs, q̃
...in prin. dicta fuerũt ex mẽte Bar. & aliorum cõi
...regula eſt, † ꝙ legatum conditionale legatario
...debetur, niſi adimpleta conditione, & ſic niſi ceſ
...& venerit dies legati. l. vnica. §. ſin autem ſub cõ-
...ne. C. de caduc. toll. l. cedere diem. ff. de verb. ſig.
...potum. ff. & C. de conditio. & dem. maximè in
...quæredi in fin. Sed quia † conditio negatiua quæ
...pendet à poteſtate honorati, vt eſt illa, ſi non petie-
...legatarij adimpleri nõ poteſtat, niſi per mor
...q hodie non fecit, nec petijt, ſequenti die
...um facere, & petere põt, donec vixerit, & ſic
...per mortem conditio huiuſmodi negatiua
..., & attentis verbis adimpleri poteſt. l. fin. ff.
...propter quod plura inconuenientia ſe-
...num, ꝙ legatum factum ſub conditio
...poteſtatiua non dicebatur purificari, niſi
..., & in puncto mortis legatarij, quo tem-
...illud, quod morte legatarij deficiebat, vt
...vſufructus, tunc dicebatur finiri, qñ debe
.... l. heres meus. §. quamuis. ff. de condi. &
...fructũ cũ moriatur. ff. de vſuf. leg. l. Titio.
.... Aliud ſequebatur inconueniens, ꝙ cum
...ant dici facta propter merita præcedentia.
.... ff. pro ſocio, legatarius, cui dicebatur fa-
...gatum ſub cõditione negatiua, nullam ex eo
...poterat conſequi vtilitatem, quod erat in-
...niens, & ꝯ mentem ipſius teſtatoris, & ideo, vt
...tur hæc inconuenientia, introductum fuit à
...iureconſulto remedium, quo mediante cõdi-
...negatiuę poſſent in vita legatariorum purifica
...impleri, & ſic legata effectualiter legatarijs in
...vita deberi, ꝙ legatarius, cui eſſet legatum hu-
...di conditione poteſtatiua negatiua factum, of-
...redi cautionem de non faciẽdo, aut non pe-
..., vel de accepto ferendo, vt in l. mutianæ in prin.
.... ff. de cond. & demon. l. mulier. ff. de conditio.
... vbiq; per Bar. & do. meum Soz. ibi in d. l. mutia
...alioquin non adimpleta iſto modo conditione, le
...tarius relictum ſibi factum conſequi non poteſt, &
...quod de facto percepit, omne id cum fructibus hęre
...ſubſtituto reſtituere tenetur, vt eſt tex. notabilis
... d. l. mulier; l. mutianæ, l. cum filius. §. qui mutianã.
... lega. 1. l. & hæres meus. §. q poſt. ff. de cõd. & dem.
... ambiguitates cum auth. ibi poſita, & in l. fin.
... à ſpeciali, & ibi Bar. Bald. & alij. C. de indict.
.... Sed in terminis noſtris ipſa do. Magdalena re
...ſufructuaria, vt ſupra non obtulit, nec præſtitit
...cautionẽ, nec per acceptilationẽ obtulit ſe vel-
... liberare, ergo nullo modo potuit dici con
...illam negatiuam, ſi nõ petierit, adimpleuiſ-
... totum legatum ex defectu ꝯditionis factũ
..., vt in d. l. mutianæ, iuncta d. l. mulier, & iſta
... motus fuit Bar. principaliter ad hoc dicẽ-
... d. l. amplius non peti, quæ vt ſupra declarata
... occurrenti imponit falcẽ ad radicem, ad quã
... contra Bar. non animaduertunt: opinionem
... Bar. per eandemmet rõnem ſequitur Ang. in d.

l. amplius non peti, & Alex. ibi in apoſtill. ¶ Tertio di-
18 cit Bar. in l. inuitus. §. j. ff. de reg. iur. † ꝙ notarius, qui
non poteſt accipere ſalariũ ex forma ſtatuti, ſi à ſpon
te dante aciperet, incideret in pœnam, quia quis renũ
ciando fauori ſuo, non poteſt facere, ꝙ notarius, qui
de facto ꝯ venit, non dicatur contrauenire, & Alex.
ibi in apoſtillis infert ad id, quod poſuit Bar. in d. l. am
plius non peti in quæſtione noſtra, ꝙ vxor, cui relictũ
eſt, ſi non repetierit dotem ſuam, non põt illã accipe-
re etiã ab hęrede ſponte ſoluente, & facit id, ꝙ dixit
Bal. in auth. ſed hodie. C. de epiſ. & cler. vbi idẽ poſuit,
quod Bar. in d. l. mutius. ¶ Quarto cõſiderandum eſt,
19 † ꝙ ille teſtator vxori do. Magdalenæ vſumfructum
omniũ bonorũ reliquit ſub duplici ꝯditione, vna ſu-
ſpẽſiua, & alia reſolutiua, vt colligitur ex illis verbis,
& dotes ſuas nõ repetẽte, & donec dotes ſuas nõ repe
tierit, illa. n. verba dotes ſuas nõ repetente, quæ ſunt
ablatiui abſoluti, reſoluuntur in conditionem illam
ſi non repetierit, quæ faciunt cõditionem ſuſpenſiuã
poteſtatiuam negatiuam, arg. l. à teſtatore. ff. de cond.
20 & demo. † Illa autem alia verba, & donec dotes ſuas
non repetierit, conditionem reſolutiuam faciũt, quę
de per ſe præſupponeret, legatum ab initio eſſe purũ,
ſed ipſo iure reſolui eueniente caſu, quod ipſa repete
ret, arg. no. per Bar. in d. l. j. ff. de conditio. & demõ. in 5.
col. & arg. l. 2. ff. de in diẽ adiectio. & expreſsè Paulus
Caſtren. in conſi. 449. in j. lib. incip. in Chriſti nomine
21 amen legatum iſtius domus &c. & † aliud eſt legatum
eſſe conditionale, aliud eſſe purum reſoluendum ex
euẽtu alicuius conditionis, vt ibi Paulum, & probat̃
in d. l. 2. nam qñ ab initio eſt purum, ſtatim acquiritur
legatario, & illius dominium in eum transfertur, ſed
primo caſu non acquiritur legatario, niſi prima con-
ditio ſuſpenſiua fuerit adimpleta, & ſi, poſtquàm fuit
acquiſitum, conditio reſolutiua defecerit, reſoluitur
acquiſitio legati ipſo iure, vt colligitut in dictis locis.
Ex quibus infertur, ꝙ in terminis noſtris legatũ vſuſ-
fructus factum vxori non poteſt dici reſolutum ex eo
quod conditio reſolutiua euenerit, quoniam cum
nunquàm vxori fuerit acquiſitum, non potuit reſol-
ui, quia priuatio præſupponit habitum vt in §. j. Inſti.
de libertin. cum ſimilibus. Verum autem eſt, ꝙ vxori
nunquam vſusfructus fuit acquiſitus propterea quia
conditio ſuſpenſiua primo loco expreſſa nnnquã fuit
adimpleta nec viuente vxore verè potuit adimpleri,
quia fuit poteſtatiua negatiua, quæ, vt dixi, verè adim
pleri non potuit, niſi mediante cautione mutiana vel
accepto ferendo, vt d. l. mutianæ, & d. l. mulier, cum
ſimil. ſupra allega. ſed ipſa domina non præſtit cautio
nem mutianam de non petendo, nec obtulit illam
velle præſtare, & minus dotem accepto tulit iuxta ea
quæ habentur in dictis iuribus, ergo verum eſt dice-
re, quod vſusfructus ipſi vxori nunquam fuerit acqui-
ſitus, ſed ſemper remanſerit conſolidatus cum pro-
prietate, & ſic penes hæredem, d. l. vnica. §. ſin autem
ſub cõditione. C. de cad. toll. Quare fruſtra quærimus,
an ipſa domina alienando creditum, quod erat ſuper
monte pro reſtitutione ſuarum dotium deſtinatum,
dicatur priuata, ſeu debuerit priuari vſufructu, cum
ille ſibi nunquam fuerit acquiſitus: Sed quærendum
22 eſt, † an ipſa cogi poſſit, & teneatur bona, & fructus,
quæ, & quos de facto percepit, & retinuit, hæredi, ſeu
ſubſtitutus reſtituere, & concludendum eſt, quod ſic
per tex. in d. l. mutianæ, & in d. l. mulier, & in d. l. cum fi
lius. §. qui mutianam, & d. l. heres meus §. qui poſt, iun
cto d. §. ſin autem ſub conditione, nam ipſi imputan-
dum eſt, cur non adimpleuerit conditionem ſuſpen-
ſiuam negatiuam eo modo, quo adimplere potuit ad
effectum, vt vſumfructum ſibi relictũ cõſequi poſſet.
¶ Præterea ſi benè cõſideretur, ipſa dña Magdalena,

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ante quàm haberet conſenſum filij, & hæredis de alie
nando creditum prædictum, fecerat mandatum do-
mino Hieronymo de Gondis ad alienandum &c. ꝑ
quod ipſa ante cõſenſum filij videtur ſaltem quodã-
modo extraiudicialiter petijſſe, & ſic ſumus ſub di-
ſtinctione Pau. de Caſt. in d.l.amplius. ¶ Prędicta con
firmãtur etiam ex ijs, quę in reſolutione argumento-
rũ infrà dicent. ¶ Sequendo itaq; hanc ſnĩam, quam
de iure veriorem eſſe arbitror, ſuprà allegatis pro par
te ꝯria facilè reſponderi põt; Et in primis non obſtat,
ꝙ in conditionibus primum locum obtinet volun-
tas teſtatoris, ſed de voluntate teſtatoris fuit, ꝙ vxor
omninò teneretur ſatisfacere creditoribus hæredita
rijs, ergo non refert, dę quibus bonis, an dę hr̃ditarijs,
an vero de dotalibus, vel pro dote affectis, & ſpeciali-
ter obligatis, quia non refert, quid ex ęquipollentibus
fiat l.mulier ff. de cõdi. & demon. l.ſi mater C. de inſti-
tutio. & ſubſtitutio. ſub cond. fact. cum ſimil. Quia pri
23 mo reſpondetur, † quòd prędicta procederent, quan-
do teſtator mandaſſet ſimpliciter vxori, quòd debita
teſtatoris ſoluere deberet, ſed in caſu occurrenti mã-
dauit, vt de bonis dicti teſtatoris ſolueret, ergo mens
ſua non fuit, quòd ſoluerentur de bonis vxoris dota-
libus, & quæ erant vxori affecta pro reſtitutione dotis
qualia erant illę pecuniæ, quæ ſuper dicto monte re-
periebantur, nam incluſio vnius eſt alterius excluſio,
Bal. & Alex. in l.prima. C. de diuer. reſcript. Prætereà
cum teſtator prohibuerit vxori dotes ſuas repetere,
& ſtatim mandauerit illi, quòd de bonis ſuis hæredi-
tarijs debita ſoluere deberet, conſtat ipſum expreſsè
voluiſſe non debere ſolui de bonis, & pecunijs dota-
libus vxoris, alioquin videretur ſe incontinenti cor-
rexiſſe, quod non eſt dicendum. l.non ad ea. ff. de cõd.
& demonſtratio. ¶ Nec obſtat ſecundum motiuum,
quòd proprie dicitur peti, quod iudicialiter, & litem
24 conteſtando petitur, ergo &c. Nam reſpondetur, † ꝙ
licet impropriè diceretur peti, quod extraiudicialiter
exigeretur, ſeu quando à ſponte dante reciperetur, ta-
men illud etiam ſufficeret ad faciendum quem in pœ
nam incurrere in caſu, quo aliquid extraiudicialiter
peteretur, vt eſt caſus in d.l.amplius non peti, & doct.
ibi maximè in terminis noſtrę quęſtionis iſtud admit
tunt, vt ex dictis ſuprà colligitur. ¶ Nec refragatur, ꝙ
Pau. de Caſtro in d.l.amplius, & in d.conſi.225. in ter-
minis noſtræ quæſtionis tenuerit vxorem non cade-
re ab vſufructu legato, recipiendo dotem ſuam ab hę
rede ſoluente ſpontè, quando nulla petitio ſaltẽ ex-
traiudicialis vxoris præceſſiſſet; quoniam quicquid
ipſe dixerit, contrarium tenuerunt Bartol. Angel. &
Alexand. in d.l.amplius non peti, quorum opinio ve-
rior videtur per prædicta. Prætereà dato, ſed non con-
ceſſo, quod diſtinctio Pauli vera eſſet, dico, quòd ali-
qualis petitio, & inſtantia vxoris præceſſit, vt dictum
fuit. Tertio reſpondeo, ꝙ licet verum eſſet, quod ta-
men negatur, quòd ipſa vxor non dicatur ab vſufru-
ctu cecidiſſe ratione petitionis, propterea quia nõ ap
pareat de illius petitione, ſeu propter voluntatem, &
conſenſum Petri Antonij filij, tamen ab vſufructu di
citur cecidiſſe, ſeu ab illo conſtat excluſam eſſe ex eo
quia ipſa nõ adimpleuit conditionem ſuſpenſiuam,
ſub qua fuerat ei vſusfructus relictus, eo modo, quo
illam de iure adimplere potuit, cauendo, ſeu offeren-
do ſe hr̃di velle cauere aut accepto ferre. d.l.mulier,
d.l.mutianæ cum ſim. ſupra allegatis. ¶ Non aduerſa-
tur tertium principale, quia dico, ꝙ legatum vſusfru-
ctus nedum factum fuit ſub illa cõditione reſolutiua,
donec non petierit, ſed etiam ſub illa cõditione priùs
expreſſa, videlicet ipſa domina Magdalena dotes ſuas
non repetente, quæ dicitur ſuſpenſiua legati, & quæ
ante omnia ad effectũ, vt poſſet dicta domina vſum-

fructum acquirere, & conſequi, neceſſe fuit ex [illegible]
te, teſtatoris, qui illam appoſuit, vt purificaret, & ad[illegible]
pleret eo modo, quo in vita honorati adimple[illegible]
tuit, pręſtando cautionem mutianam, ſeu accep[illegible]
rendo, vt in d.l.mutianæ in prin. & in §.primo & [illegible]
l.mulier cum ſimilib. Quod cum factum non fu[illegible]
fruſtra quærimus, an exigendo dictum creditum [illegible]
domina dicatur priuata illo vſufructu, necne, cu[illegible]
fructus nunquàm illi fuerit acquiſitus, ex quo con[illegible]
tionem ſuſpenſiuam legato adiectam non ad[illegible]
uit, & conſequenter de iure remanſit ſemper [illegible]
lidatus cum proprietate bonorũ hæredis in[illegible]
ſucceſſiuè ipſorum ſubſtitutorũ, vt latiùs ſup[illegible]
fuit. Secundo reſpondeo, ꝙ mens, & volunta[illegible]
ris fuit, quod à dicta domina vxore debita hæ[illegible]
ria ſolui deberent, non de bonis dotalibus, ſed [illegible]
bonis teſtatoris; vt habetur in teſtamento, [illegible]
motiuum iſtud tertium retorqueri poteſt. [illegible]
ſpondeo, ꝙ etiam de voluntate, & conſe[illegible]
ipſa vxor non potuit, nec dębuit exigere, [illegible]
dictum creditum dotalę pro ſatisfactione [illegible]
hæreditatis, quoniam teſtator voluit aliter [illegible]
tisfieri, & dę alijs bonis, igitur vxor contraueniendo
diſpoſitioni, & conditioni adiectæ à teſtatore etiam
de voluntate hęredis facta fuit indigna legato vſusfru
ctus, vt per Bartolum, Angelum, & Alexand. in dicta
l.amplius non peti cum alijs. Quartò hæres, qui adhi-
buit voluntatem ſuam matri ſuæ in exigendo dicto
creditum, non potuit præiudicare ſubſtitutis fideicõ
miſſarijs, qui ex redditibus dicti crediti poſt mortem
primi hæredis commodum erat conſequuturi, [illegible]
25 te vſufructu dictæ dominæ; quia † licet hæres iudicia
liter ſine dolo, & fraude procedẽdo poſſet ſubſti[illegible]
præiudicare, extraiudicialiter tamen contrahen[illegible]
cus, vt colligitur ex ijs, quæ voluit Alexand. poſt [illegible]
in l.ſæpę quaſi circa principium. ff. de re iudicat. [illegible]
refragatur id, quod volunt Bald. in d.l.1. C. [illegible]
Ang. in d.l.amplius non peti; quia dico Bal. [illegible]
loquutum fuiſſe, & contrarium voluit Bar. in d.l.
amplius non peti, quem ibi ſequitur Alexan. [illegible]
ſententia verior eſt, vt ſupra demonſtraui. ¶ [illegible]
verum, quòd Angelus contrarium voluerit, [illegible]
preſsè voluit idem, quod Bar. in d.l.amplius per [illegible]
nem fundatam in d.l.mutianę, & in d.l.mulier. [illegible]
etiam aduerſatur d.l.pater filium in prin. & d.l. [illegible]
commiſſa. §.ſi rem. ff. dę leg.3. quia in terminis [illegible]
teſtator propter neceſſitatem ſoluendi debita hæ[illegible]
ditas prohibuiſſe videtur, quòd de bonis dotalibus [illegible]
ſet ſatisfaciendum, ſed tantum de bonis alijs [illegible]
ſtatoris, ergo eius voluntas ſeruanda fuit, quia [illegible]
ſtator, & erit lex. §.diſponat in auth. de nupt. cap. [illegible]
ma voluntas 13. quæſt.2. Et ex prædictis videtur [illegible]
tum quartum motiuum contrarium, quia aſſen[illegible]
lij hæredis, & neceſſitas ſoluendi æs alienum no[illegible]
cuſant vxore à caducitate vſusfructus, propter [illegible]
teſtatoris contrariam, qui prohibuit vxori do[illegible]
gere etiam pro ſatisfactione æris alieni hær[illegible]
vt latiùs dictũ fuit, quicquid in hoc dixerit [illegible]
C. de lega. vt ſupra. Item qa is loquitur, quando legatũ
alimentorum fuit vxori relictum duntaxat ſub con-
ditione reſolutiua, dicendo, lego vxori alimenta, do-
nec, ſeu quamdiu dotes ſuas nõ repetierit, quia no[illegible]
pedit legatũ ab initio acquiri, ſed poſt acquiſitionem
purè factã reſoluitur legatum in caſu, quo dotes [illegible]
rint petitæ: nos vero loquimur, quãdo legatum [illegible]
fructus factum fuit ſub conditione ſuſpenſiua [illegible]
ua, & etiam ſub cõditione reſolutiua, & cũ con[illegible]
ſuſpenſiua nõ fuerit adimpleta, nec purificata [illegible]
do quo potuit adimpleri, vſusfructus non fuit [illegible]
modo vxori acquiſitus, vt ſuprà declaratum fuit.

¶ Qui

¶ Quintò loco nõ ꝯdicit illud, quod voluit Bar. in d.
auth. hoc locum in vlt. col. qm̃, vt ibi fatetur Bar. do-
ctores maximæ auctoritatis ĩ articulo ibi ꝓpoſito val
de dubitarũt, & hinc inde variauerũt, & iõ † ĩ dubio fa
cienda eſt interpretatio, quæ fauet menti, & volũtati
teſtatoris, quæ ad vnguem ſeruãda eſt, ẽt ꝯ verborum
proprietatẽ. l. nõ aliter cum ſim. ff. de leg. 3. d. c. vltima
voluntas. 13. q. 2. Secũdo rñdeo, ꝙ licet deciſio Bar. in
terminis illius qõnis vera eſſet, tñ non repugnat ijs, q̃
diximus ſ. qa loquitur Bar. qñ legato vſusfructus, ſeu
alimentorum adiecta fuiſſet ſimplex conditio reſolu
tiua donec, ſeu quandiu non exiget dotes ſuas, nõ aũt
conditio ſuſpenſiua, ſm̃ quod dictum fuit. Tertio Bart.
loquitur, qñ fuit appoſita conditio, donec vxor
non exiget dotes, & ipſa non petit, nec exigit dotes,
ſed ſimpliciter ceſsit iura, & actiones alteri ſuper do-
tibus, ideo non dr̃ amiſiſſe legatũ, quia † aliud eſt actio
nes cedere, aliud eſt exigere. l. ſi debitor. ff. de verb. ſig.
l. ſi. l. ſoluit. §. q ꝯuenerit quib. mod. pig. vel hyp. ſol.
cedendo enim manent oẽs obligationes integræ, verba
autem illa, nõ exegerit dotes, cũ effectu ſunt intelligen
da. l. ſi quis hæc verba. ff. qđ quiſq; iur. ſed nõ reperit, ꝙ ver
bum exigere trahat ad ceſsionẽ, qm̃ exigere eſt ab in
uito extorquere. d. l. ſi debitor, & pereunt actiones exi
gendo. §. j. inſti. quib. mod. tol. obli. ſed cedendo rema
nent, vt l. ſi ubi no. C. de nouat. Præterea iungendo ea, q̃
voluit Bar. in d. l. amplius non peti cũ ijs, q̃ poſuit in d.
auth. hoc locũ in fi. verbis, apparet aliud eſſe, ſi fuerit
adiecta cõditio, ſi nõ repetierit vxor dotes, quas poſtea
etiã ſoluto matrimonio receperit; aliud, ſi fuerit appoſita cõ
ditio, ſi nõ exegerit dotes, quas vxor poſtea nõ petie-
rit, nec receperit, ſed ſimpliciter alteri actiones ſuper
dotibus ceſſerit. ¶ Nõ obſtat ẽt ſextũ motiuũ, de quo ſu-
pra, q pro alienãdo, & trãsferẽdo creditũ, qđ erat ſu
per dote, fecit ꝯ vtilitatẽ hr̃dis ſcripti, & ſubſtituto-
rum, quorum vtilitatẽ ꝯſiderauit teſtator, iubendo, ſeu cauẽ
do, ne quando deberet dos repeti, vt dixit Bar. in d. auth. hoc
locum in vlt. col. Præterea † qñ dos ꝯſiſtens in pecunia data
eſt marito, dr̃ eſſe in dñio viri, ipſo viuente, ac etiã ip
ſo mortuo, quãuis pro illa bona mariti ſint expreſſè,
vel tacitè obligata, & hypothecata, & ideò poſt ſolu
tum matrimoniũ dos dr̃ peti, ſeu repeti, vt in rub. ff. ſol.
matri. & ibi no. per Bar. & facit l. doce ancillam cũ ibi
no. C. de rei ven. & l. in rebus. C. de iur. doti. ¶ Vltimũ
motiuum parum facit, qm̃ teſtator apponendo cõdi-
tionem illã, ſi nõ repetierit dotes ſuas, id fecit, vt durãte
vſufructu filius, & ſubſtituti haberẽt vtilitatẽ dotis nõ
repetitæ, & nõ petitæ, cui vtilitati licet filius pro ſuo in-
tereſſe potuerit renũciare, nõ tñ ad præiudiciũ ſubſti
tutorum. Præterea etiã, ꝙ reſpectu ſubſtitutorum ex
repetitione dotiũ ipſi nõ dicerentur damnum pecunia-
rium ſuſtinere, tñ illa cõditio, ſi dotes nõ repetierit,
quæ de iure quoad intereſſe ſubſtitutorum adimpleri
nõ poterat, qa eorũ pecuniariter nõ intererat de facto
adimpleri debuit, vt voluntas teſtatoris ad vnguẽ ſer-
uaretur. Bar. in l. hæc ꝯditio. ff. de ꝯd. & demõ. d. l. mulier
ff. de ꝯd. inſt. Bal. in l. vnica in antepe. col. C. de his, quæ
pœnæ nom. l. qui hæredi. l. mæuius, & l. Iulianus. ff. de ꝯd.
& dem. Præterea nõ conſtat ipſam dñam Magdalenã
dictum creditũ exegiſſe, ſeu ab ea alienatũ fuiſſe gr̃a
ſatisfaciendi creditoribus hæreditarijs, qui fidẽ Alexã
dri teſtatoris in eius vita ſequuti fuiſſent, ergo ille cõ-
ſenſus, & voluntas dicti Petri Antonij prodeſſe nõ de-
bet, quia eum ꝯſenſũ ſuũ pręſtitit ſolũ in caſu, quo ipſa
domina dictũ creditũ alienaret, & erogaret in vtilita-
tem hæreditatis Alexãdri teſtatoris: ſed ꝙ in vtilitatẽ dictę
hæreditatis fuerit alienatũ, & ꝓ ſatisfaciendo creditori-
bus hæreditarijs, nõ apparet, niſi legitimè ꝓ parte ipſius
dominæ pbatũ fuerit: & cũ iſtud ſit fundamentũ, intẽ
tionis dictæ dominæ, probare debuit alienationẽ, ſeu
exactionẽ dicti crediti fuiſſe factã de voluntate Petri
Antonij hr̃dis, vt colligit̃ ex verbis Bal. in d. l. j. C. de le
ga. ergo, & c. Præterea cũ iſte ꝯſẽſus nõ fuerit ſimplex
ſed qualificatus, & ꝯdõnatus, vt ſ. nõ ſufficit ipſi dñæ
probare cõſenſum, niſi etiam probetur eius qualitas,
29 & ſuæ ꝯditionis adimplementũ: qa † vbi actus requiri
tur, & fieri debet cũ certa qualitate, nõ ſufficit actum
probare, niſi ẽt probet̃ qualitas. l. prætor. §. docere ff. vi
bo. rapt. l. fulcinius. §. 2. ff. ex quib. cauſ. in poſ. ea. & ibi
Bar. poſt gl. facit id, qđ dixit Pau. de Ca. in l. cogi. C. de
peti. hæ. l. ſi ꝑ aliũ §. docere vbi tex. no. & ibi Pau. ff. ne
quis cũ, q in ius, & faciũt no. per Alex in conſi. 224. 2.
vol. in j. col. Soz. in conſi. 57. in 3. vol. Bar. in conſi. 117.
accuſatio, & c. & Gaſpar Caldar. in conſi. 56. in exten-
30 ſis, quæ penes me exiſtunt. Item † qualitas reſtringit
ſubiectũ, cui adijcit̃ l. ea tñ. l. hoc legatum ff. de leg. 3.
c. cõperimus 14. q. 6. c. ſuſceptũ de reſcrip. in 6. c. quam-
uis, c. cui de pręb. ĩ 6. c. ſicut dignũ de homici. & l. aut
facta. ff. de pœn. Igit̃ dicta dña, quæ ſe fundat in licẽtia,
& ꝯſenſu filij hęredis, qui conſenſit cõditionaliter, &
qualificatiuè, vt ſuprà, debuit ꝓbare illius cõſenſum
cũ ſua qualitate, videlicet, ꝙ ipſa alienauerit pro ſatiſ-
faciendo creditoribus hęreditarijs, & pretiũ dicti cre
diti verè in vtilitatẽ hæreditatis Alexãdri teſtatoris cũ
effectu trãſtulerit, qm̃ verba cũ effectu ſunt accipiẽda.
31 d. l. ſi per alium. §. docere: † Et quis ſemper probare te
netur illud, qđ eſt fundamentũ ſuę intentionis, vt ele-
ganter declarat Bar. in l. in illa ff. de verb. obl. l. 2. cum
ibi no. ff. de ꝓb. & Soz. in l. j. circa prin. ff. de ꝯd. & dem.
¶ Rurſus concludendũ vr̃, poſito abſq; veritatis præ-
iudicio, quod etiã ꝯſtaret ipſam dominã de ꝯſenſu hę
redis, & ad vtilitatẽ hęreditatis dictũ creditũ exegiſſe,
& diſtribuiſſe, adhuc tñ diceret̃ excluſa ab vſufructu
ſibi relicto, vt fuit de mẽte Bar. & Alex. in d. l. amplius:
Et iſtud magis verificatur, ex quo ipſa dña Magdale-
na ꝯditionẽ ſuſpenſiuã legati vſusfructus negatiuã nõ
adimpleuit eo modo, quo de iure debuit adimpleri,
iuxta tex. in l. mutianæ in prin. & in §. j. ff. de ꝯd. dem. &
in d. l. mulier. ff. de ꝯd. inſti. cũ alijs latiùs ſ. deductis: &
hæc quoad primũ principale dubiũ ſufficiãt. ¶ Quo-
ad aliã difficultatẽ, Nunqd ipſa dña Magdalena ꝯue-
niẽdo, vt ſ. cẽſeatur priuata in totũ, vel pro parte vſuſ-
32 fructus, cũ tm̃ partẽ dotis exegerit, ſeu petierit, † Et at
tẽto, ꝙ vſusfructus dr̃ qd diuiuũ. l. j. §. ſi vſusfructus, &
ibi Bar. & Ale. ff. ad leg. fal. l. vſusfructus la 3. in prin. &
ibi Bar. ff. de vſufr. l. vſus pars. ff. de vſu, & habi. ac ẽt qa
ꝯditio dotis nõ repetendæ, qñ dos in pecunia ꝯſiſtit,
vr̃ diuidua, ex his videbat̃, ꝙ adimpleta pro parte face
ret legatũ pro parte deberi. l. pe. ff. de ꝯd. & dem. ¶ Sed,
prædictis non obſtãtibus, ꝯrium de iure veriùs vr̃ eſſe,
primò, quia illa cõditio, ſi non repetierit, fuit adiecta
vni tm̃, hoc eſt vxori, ergo in totũ adimpleri debuit,
nec ſufficit, ꝙ pro parte fuerit adimpleta, Bar. in l. cui
fundus. ff. de cõd. & dem. & no. in l. pe. C. de cõd. inſert.
Et præſertim in caſu noſtro, in quo fuit appoſita cõdi
tio negatiua, quæ in facto conſiſtit negatiuo, qm̃ etiã
ſi pro parte ꝯuentum fuerit tñ videtur in totũ ꝯuen-
tũ, nam repetẽdo etiã partem dotis, verum eſt ſimpli-
citer dotẽ repetitã fuiſſe, qa factũ negatiuũ in totũ de
bet adimpleri, alioquin dr̃ ꝯuentum. §. fi. inſt. de verb.
obli. Pręterea licet fortè rõne repetitionis dotis pro
parte dici nõ poſſet ꝯuentũ, niſi ꝑ parte, ad effectũ, vt
ſolum vſusfructus, qui iã fuiſſet acquiſitus, diceret̃ per
ditus pro parte tm̃, tñ ex quo vſusfructus nunquã põt
dici effectualiter, & realiter acqſitus ipſi do. Magdale
næ, cũ ꝯditio ſuſpẽſiua adiecta legato nõ fuerit ab ea
adimpleta, prout illã adimplere de iure potuit, mediã
te cautione mutiana, vel acceptilatione, ſequit̃, ꝙ in
totũ dr̃ priuata vſufructu, & ad reſtitutionẽ fructuũ ꝑ
ceptorum teneri debet, vt iam latius dictũ fuit. ¶ Nec

repugnat, ꝙ cautio à teſtatore fuerit remiſſa, ergo nõ debuit præſtari l. auia in fi. ff. de cõd. & dem. l. licet. ff. ſi legato. vel fideicõ. nom, & c. quia reſpondetur, ꝙ teſtator cautionẽ mutianã ſpecialiter nõ remiſit, ſed illã, quã vſufructuarius de vtendo arbitrio boni viri de iure preſtare tenet, iux. tex. in l. j. cũ materia, C. de vſufru. qa illa eſt penitus diuerſa ab iſta, quę mutiana vocat, quæ fuit inuẽta ad effectũ, vt ꝯditiones negatiuę poteſtatiuæ adimpleri poſsẽt, nã primã teſtator remittere non põt. d. l. j. cũ ibi no. aliã, hoc eſt mutianam, poteſt, vt in d. l. auia in fi. & in d. l. licet, & ꝑ Bar. in d. l. mutianę in fi. ¶ Circa vltimã difficultatẽ nõ inſiſto, quia ex dictis ſupra illi ſatiafactum vr̃, vt de fructibus ab ea perceptis viuẽte Petro Antonio filio, & hr̃de, cuius erãt, nullã teneatur reddere rõnem, quia cũ ipſa ſit hæres dicti Petri Antonij, oĩa iura illi competẽti, & quę cõpetere poterant ꝯ ipſam matrem ſuam, per aditionẽ hæreditas dñr confuſa, l. ſi debitori ff. de fideiuſſor. cũ ibi no. de fructibus verò ex bonis hr̃ditatis poſt mortem dicti Petri Antonij ab ipſã domina ꝑceptis, q̃ ad ſubſtitutos ꝑtinere dñr, ipſis ſubſtitutus reddere rõnẽ tenetur, qm̃ ipſa illos non fecit ſuos irreuocabiliter, ex quo legati ꝯditionem non adimpleuit, immo illi ꝯfecit, vt ex ſuperius dictis apparet, & arg. eorum, quę volunt ſcribentes in d. l. j. C. de vſufru. cum ſimilibus.

SVMMARIVM.

1 *Legatum factum mulieri cum hoc, ꝙ honeſtè viuat, irreuocabiliter deficit, & ad illud actione perſonali ex teſtamento agi non poteſt, ſi mulier ſemel honeſtè viuere deſijt, quamuis poſtea ab inhoneſta vita deſiſteret.*

2 *Conditio, ſi honeſtè, & caſtè vixerit, deficit, cũ primũ qs ſemel ab honeſta vita deſiſtat, nec ꝓdeſt, ſi poſtea ab inhoneſta recederet.*

3 *Filias honeſtè, & pudicè viuere votum eſt parentum.*

4 *Conditio ſi vel donec honeſtè, & caſtè vixerit legato facto mulieri adiecta per cautionem mutianam adimpletur ante, quam ad legatum agi poſſit:*

Et à viro reſpectu mulieris prolata etiam ſecundas nuptias excludit, à patre verò reſpectu filiæ, vel à conſanguineis mulieris ſolum concubitum illicitum, & inhoneſtum.

5 *Conditio an importetur per hæc verba, cum hoc, ꝙ caſtè, & honeſtè viuat, adiecta legato facto à patre filiæ.*

6 *Conditio, & modus quando importetur per verba, quæ regulariter ſolent conditionem, vel modum facere.*

7 *Actione perſonali ex teſtamẽto contra ſingulares ſucceſſores ad legatum agi non poteſt.*

8 *Legatarius actione in rem, & hypothecaria agere nõ poteſt, quãdo legati conditio defecit, & ad quid hæc actio detur.*

9 *Ad legatum alimentorum, cibi, potus, & veſtimẽtorum ſola perſonalis actio ex teſtamento competit.*

10 *Interdictum quorum bonorum, & quorum legatorum quibus, & contra quos detur.*

11 *Modus eſt, & non conditio, quando etiam poſt emolumẽtum quæſitum aliquid eſt per honoratum explicandum.*

12 *Relictum habitationis domus, & alimenеorum factum à patre filiæ adhuc impuberi in caſu viduitatis cum hoc, ꝙ honeſtè viuat & dotes ſuas conferat, partim eſt conditionale, & partim modale, & quomodo.*

13 *Modale relictum peti, & obtineri non poteſt ante præſtitam cautionem eo modo, quo de implendo modum caueri debet.*

14 *Modus legatis adſcriptus pro conditione obſeruatur.*

15 *Modus totus, & non pro parte adimpleri debet ad conſequẽdum relictum à teſtarore factum.*

16 *Modus, & condictio relictis adſcripta quomodo æquiparentur.*

17 *Teſtes ſingulares quando plenè probant, & quando non.*

18 *Legatũ, aut dſpoſitio aliqua in teſtõ fieri non põt in præiudicium obligationis, & hypothecæ de re illa antea an ipſo factæ.*

19 *Citatur is, qui tpe iudicij ius in re habet, non autem qui ex aliquo futuro caſu ſperat poſſe habere, nec is, q cõſequentiã læderetur.*

20 *In ſententia contra hæredem inſtitutum ferenda legatarius ſubſtitutus, vel fideicommiſſarius citari non debet.*

21 *Et ſi ea ex facto defuncti teſtatoris illis in conſequentiam præiudicaret, debent à die notitiæ infra tempus appellare, alioquin poſtea contra eam non audirentur.*

22 *Si verò ex facto hęredis hi lęderentur, ſententia illi non præiudicaret, etiam ſi non appellarent.*

23 *Sententia contra hæredem valet, non citato legatario, vel citato, & minus legitimè comparente.*

24 *Minor, contra quem principaliter non agitur, ſatis defenditur, ſi ad defendendum illum coniuncta perſona comparuit, & legitimè hoc in caſu comparuiſſe dicitur ad validitatem, quando minor non erat citandus.*

25 *Coniuncta perſona dicitur legitima ad defendendum.*

26 *Nullitas ſententiæ non opponitur ab eo, qui nullũ in re ius habet.*

27 *Exceptio tua non intereſt, eſt legitima, & ante, & poſt litem conteſtatam opponitur.*

28 *Ius, & intereſſe tertij penitus extranei vt opponatur ad excludendum aduerſarium, in nullo admittitur.*

29 *Mandatum præſumitur ex diuturnitate temporis, & verbis ſimul in ſententia poſitis, viſis &c.*

30 *In antiquis ſtatur teſtibus de auditu, & de fama publica.*

31 *Reſtitutio non datur non læſo, nec poſt quadriennium à die ſuæ minoris ætatis.*

32 *Pœnæ adiectæ ſolutionis quãtitatis tãquã in fraudẽ vſurarũ adiectæ non ſunt exigibiles, ẽt ſi in eodẽ cõtractu eſſet adiecta pœna præſentationi pignorum; & quomodo hoc procedat nu. 33.*

34 *In contractu dotis pœna adiecta eſt exigibilis, & licitum eſt id, quod in alijs contractibus dicitur illicitum, & vſurarum.*

35 *Pœna ſaltem in foro contentioſo licitè exigitur.*

36 *Pœna in contractibus quando loco intereſſe cenſeatur adiecta, & debeatur: & quid illius adiectio proſit.*

37 *Pœna in contractu dotis adiecta reſtitutioni, aut ſolutioni, niſi facta interpellatione, peti, & exigi non poteſt.*

38 *Confeſſio facta contra ſententiã de illius iniquitate ab ijs, quorum fauorem lata fuit, an, & quando illius exequutionem, & tranſitum in rem iudicatam impediat, & confitenti noceat, ad finem conſilij.*

Confeſſio geminata multum operatur.

39 *In foro animæ ſola veritas & non præſumptio attenditur, in foro contentioſo præſumptioni iuris, & de iure ſtatur.*

40 *Confeſſio extra iudicium facta abſente parte ſemiplenam, & non plenam probationem facit.*

41 *Confeſſiones duæ extraiudiciales ad effectũ plenæ ꝓbationis iũgunt, qñ altera ex his per vnum teſtem duntaxat probatur.*

EPITOME.

LEGATO habitationis. & alimẽtorũ facto per patrem filiæ impuberi in caſu viduitatis cum hoc, ꝙ honeſtè viuat, & conferat fructus, & redditus ſuarum dotiũ, ſi filia, ea exiſtente vidua, vixit inhoneſtè, ad legatũ agere non poteſt, quamuis poſtea à vita inhoneſta deſiſteret: Idem eſt, niſi cautionem mutianam de prædictis omnibus implendis antea præſtet.

CONSILIVM XXX.

VISIS, ac ꝯſideratis verbis teſti. ſuppoſitis, & facto ꝓſupponũtur, arbitror, ꝯcludendũ eſſe, dictã do. Bartholomæã excludẽdã eſſe à petitione legati habitationis, & alimẽtorũ, cibi, & potus, veſtimentorũ, & calciamentorũ, ac aliorum, quæ ipſa pet t, ſumptibus, & expens hæreditatis olim ...
patris, prout in teſtõ paterno cõtinetur. Nam ipſi ... Bartholomęæ nulla actio cõpetit, qua poſſit agere, prout agit, ergo eſt excludenda, quia ſine actione nemo experitur. l. ſi pupilli. §. videamus cum ſim. ff. de negot. geſtis: Agit enim ad legatum habitationis domus, & alimentornm ſibi factum in caſu viduitatis, cum hoc, quòd honeſtè viuat, & conferat fructus